

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2585/2019
15.04.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Дејан Кљајић, адвокат из ..., против туженог „Партнертранс 2“ ДОО са седиштем у Новом Саду, чији је пуномоћник Зоран Трајковић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1251/18 од 08.04.2019. године, у седници одржаној 15.04.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1251/18 од 08.04.2019. године у преиначујућем делу става првог изреке, као и одлука о трошковима жалбеног поступка и у укинутим деловима предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 1780/16 од 19.03.2018. године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име дуга за извршени превоз робе исплати износ од 1.590.029,42 динара са законском затезном каматом почев од дана пресуђења, па до исплате и на име дуга за учешће и исплаћене лизинг рате износ од износ од 1.760.990,87 динара са законском затезном каматом почев од дана пресуђења па до исплате, као и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом другим изреке, тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 203.375,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1251/18 од 08.04.2019. године, ставом првим изреке, жалба тужиоца је делимично усвојена и преиначена првостепена пресуда у ставу првом изреке тако што је делимично усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 924.205,62 динара са затезном каматом од 10.10.2011. године до исплате, као и да му накнади трошкове поступка у износу од 207.079,50 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, у преосталом делу је жалба тужиоца одбијена и првостепена пресуда у преосталом одбијајућем делу потврђена. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 111.014,00 динара.

Против другостепене пресуде, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побиијану пресуду у смислу чл. 408. и чл. 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11, 55/14, 78/18 и 18/20) и нашао да је ревизија дозвољена и основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог у периоду од октобра 2009. године до августа 2011. године на радном месту ... са зарадом 40.000,00 динара која је у току рада тужиоца повећана на 80.000,00 динара. Уговором о финансијском лизингу од 30.04.2010. године и средствима добијеним уговором о наменском кредиту од 07.07. 2010. године, тужени је прибавио једну полуприколицу и два тегљача која су регистрована на име фирме на коју је гласила и саобраћајна дозвола. Потраживање из уговора о лизингу обезбеђено је уговором о јемству који је са лизинг компанијом закључио сувласник туженог као јемац платаца, а рате кредита и лизинга су исплаћиване са рачуна туженог. Потраживање банке по уговору о кредиту је обезбеђено јемством које су дали сувласници туженог у својству јемца платца, као и заложним правом на возилима и хипотеком на имовини једног од власника фирме.

Тужилац заснива тужбени захтев на чињеници да је међу странкама постигнут усмени договор да се возила купе и региструју на име фирме, али да фактички власник возила буде тужилац. Ради реализације договора тужилац тврди да је власницима туженог предао на руке 7.800 евра за учешће у куповини возила и почетак посла, па тужбеним захтевом тражи исплату (враћање) наведеног износа, као и остварену добит од возила у договореном проценту.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев применом правила о терету доказивања.

Супротно ставу првостепеног суда, по одржаној расправи другостепени суд је оценом исказа тужиоца и три саслушана сведока који су „у битним моментима“ потврдили тужиоцев исказ, извео закључак да је тужилац прихватио понуду туженог да учествује у куповини возила на кредит и лизинг, с тим да возила припадну њему у власништво, као и да учествује у делу добити од возила. По усменом договору са власницима туженог, тужилац је од својих личних средстава, остварених продајом путничког аутомобила, предао сувласницима туженог износ од 7.800 евра. Суд закључује да је тужилац прихватио мању зараду за рад код туженог у односу на другог запосленог на истом радном месту у уверењу да ће учествовати у добити туженог. Даље, по оцени суда тужени је вршио транспорт робе својим возилима, као и возилима у власништву других лица („закупаца“). Начин пословања са свим транспортним возилима код туженог је исти, без обзира да ли су власништво тужене фирме или других лица у својству закупца. Укупна добит коју оствари свако возило умањивана је за трошкове регистрација, горива, опрема возила, лизинг рата или рата за кредит. Побиијаном другостепеном пресудом, преиначена је првостепена пресуда и тужени обавезан да тужиоцу врати динарску противвредност од 7.800,00 евра по правилима о стицању без основа, са оценом да је тужени задржао власништво на возилима са чиме је тужилац био сагласан, јер није захтевао њихову предају у својину и државину, из

чега по оцени другостепеног суда следи да је отпао основ за улагање тужиоца у куповину возила и почетак пословне сарадње са туженим. Стога је тужени у обавези да тужиоцу врати наведену вредност постигнуте користи, са затезном каматом од 10.10.2011. године, када је тужиоцу радни однос престао, будући да је од тог дана тужени постао несавестан стицалац.

По оцени Врховног касационог суда, ревизијом туженог основано се указује на погрешну примену материјалног права.

Према члану 210. ЗОО, када је неки део имовине једног лица прешао на било који начин у имовину неког другог лица, а тај прелаз нема свој основ у неком другом правном послу или у закону, стицалац је дужан да га врати, а кад то није могуће - да накнади вредност постигнутих користи (став 1.). Обавеза враћања, односно накнаде вредности настаје и кад се нешто прими с обзиром на основ који се није остварио или који је касније отпао (став 2.).

За сада се не може прихватити закључак другостепеног суда да на страни туженог постоји обавеза враћања по правилима о стицању без основа, с обзиром да је прекидом пословне сарадње између тужиоца и туженог отпао основ преноса новчаних средстава из тужиоачеве имовине у имовину туженог (члан 210. став 2. ЗОО).

Из стања у предмету произлази да су возила за која тужилац тврди да су његово власништво, а да су по прекиду сарадње остала у државини туженог, прибављена средствима добијеним кредитом и уговором о лизингу који је закључио тужени и да су регистрована на име туженог, као и да су сувласници туженог јемством, залогом и хипотеком обезбедили потраживање банке из уговора о кредиту и лизингу. Тужилац нема писани доказ да је личним средствима (7.800,00 евра) учествовао у прибављању возила, не доказује да су друга лица била присутна његовим преговорима са туженим, а ниједан од три саслушана сведока којима суд поклања веру (два возача и диспечар) нема непосредна сазнања о постојању договора или уговора о пословној сарадњи између тужиоца и туженог, већ имају посредна сазнања да су возила тужиоачево власништво, односно да је тужилац присуствовао на састанцима закупаца возила. Такође, тужилац тврди да је уобичајени начин пословања код туженог удруживање средстава и узимање у закуп возила од других физичких или правних лица (тужилац наводи њихова имена), али не пружа доказе да је тужени са тим лицима закључивао писане уговоре о закупу возила, а да са њим такав уговор није закључен.

Како због погрешне примене материјалног права све чињенице од стране другостепеног суда нису утврђене (оценом сваког доказа појединачно и свих доказа у целини), чињенично стање је остало непотпуно утврђено, па је другостепена пресуда морала бити укинута.

Укинута је одлука о трошковима поступка, јер зависи од коначног исхода спора.

У поновном поступку другостепени суд ће отклонити указане неправилности, употпунити чињенично стање имајући у виду напред наведено, па ће правилном применом материјалног права донети правилну и на закону засновану пресуду.

Са изнетих разлога, одлучено је као у изреци решења, на основу члана 416. став 2. Закона о парничном поступку.

Председник већа-судија

Слађана Накић Момировић, с.р.

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**